

handlinger, der have fundet Sted angaaende Adressen, og jeg skulde derfor ansee det for særdeles onskeligt, om man vilde standse disse Discussioner, for at skride til det Sidste, til Afstemning over Adressen. Dens Indhold er naturligtvis ikke kommet frem eller har kunnet komme frem uden en vis Tanke, ogsaa om hvad der ligger for i Forordn. af 26de Juli d. A.; thi den staaer jo Alle klart nok for Die; men Forordningen selv behøver aldeles ikke at omtales i disse Forhandlinger. Det er vist, at denne Forordning eller dette Forslag, hvad man nu vil kalde det, med det Indhold, som den har, ikke vil kunne tilfredsstille, og at det er noget ganske Andet, som fordres, naar Rigsdagen vedtager den nu foreliggende Adresse.

J. M. Hansen: Det, som den ærede Ordfører sagde, var saa vel grundet, at jeg af den Aarsag ikke skal ytre mig nærmere angaaende de sidste Bemærkninger, der ere faldne fra den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgfreds (Tscherning), uagtet jeg ikke kan erkjende deres Rigtighed.

Premierministeren: Uagtet den Ordfor- dring, der udgik fra den ærede Rigsdags- mand, skal jeg dog tillade mig at udtale, at jeg troer, at, hvad Hovedtanken angaaer, var netop det, som den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgfreds (Tscherning) udtalte, det Rette, skøndt det var udtrykt paa en noget paradox Maade. Forordningen er forsaavidt ikke Lov, at den ikke endnu forandrer Noget i Danmarks Retstilstand, idet den danske Rigsdag beholder sin hele constitutio- nelle Myndighed lige indtil den gaaer ind paa at renoncere paa den i Overensstemmelse med det Forslag, der er forelagt. Der er jo ikke, for Tiden idetmindste, Tale om Andet, end at erhverve Rigsdagens Samtykke til at renoncere paa den Myndighed, der har med Hensyn til Fællesanliggenderne, og den conserveres, altsaa

endnu uagtet denne Forordning, og fra dette Standpunkt betraget kan den ikke siges at være en Lov for Danmark. Naar man har lagt megen Vægt paa de i Forordningen forekomne Ord: „hvorefter Alle og Enhver sig have at rette,“ og urgeret, at der ikke staaer: „hvorefter alle Vedkommende, o. s. v.“ saa vilde jo hiint fra gammel Tid brugelige Udtryk, som ogsaa svarer til det, der bruges i andre Stater, være latterligt, dersom „Alle og Enhver“ skulde tages i den strengeste Forstand; thi saa skulde Kongen af Danmark give Love for hele Verden, hvilket jo paa ingen Maade kan falde Nogen ind. Naar det hedder: „hvorefter Alle og Enhver sig have at rette,“ saa tilsigtes herved kun de, for hvem den indeholder en Forfrist. Da jeg engang har reist mig, skal jeg endnu, førend Forhandlingerne slutes, gjøre en Bemærkning, for at forebygge Misforstaaelse. Jeg har opfattet Adresseforslaget som et lempeligt Forsøg paa at udjævne de betydelige Differencer, som der er imellem Folkerepresentationen og Regjeringen. Jeg oversaae aldeles ikke, at Adressen indeholdt saadanne Fordringer til den tilkommende Fællesforsamling, som man ikke ubetinget kunde gaae ind paa, og at deri tillige indeholdtes en, om end kun indirecte, skarp Dadel over Regjeringer; men jeg saa bort derfra, fordi jeg troede, at den Mand, hvori den i det Hele var affattet, og som maaskee dog idetmindste endeel af Comiteens Medlemmer deelte, var velvillig, saa at Adressen muligens kunde bane Veien til en heldig Vending i vore offentlige Forhold. Men efter den skarpe Maade, hvorpaa det lader til, at man vil holde fast paa de Fordringer angaaende Fællesforsamlingens Indretning, som ere indeholdte deels i Adressen og deels i den ærede Ordførers Udtalelse om den, og endnu mere i mange andre Udtalelser, som her i Thinget have fundet Sted, saa er rigtignok mit Haab sunket temmeligt dybt om, at der ved denne Adresse skulde kunne udrettes noget Nyttigt.